

Fagráð í hrossarækt

70. fundur

Staður og stund: Bændahöllin v/Hagatorg föstudagur 9. janúar 2015 kl. 11:00.

Mættir: Sveinn Steinarsson, Guðný Helga Björnsdóttir, Elvar Einarsson, Hulda Gústafsdóttir, Gunnfríður Elín Hreiðarsdóttir, Baldvin Ari Guðlaugsson og Þorvaldur Kristjánsson. Vignir Siggeirsson hafði tilkynnt fjarveru.

Dagskrá:

1. Fundarsetning
2. Afgreiðsla umsókna í Stofnverndarsjóð
3. Drög að sýningaráætlun ársins 2015 kynnt
4. Tillögur frá aðalfundi Félags hrossabænda
5. DNA greiningar hryssna sem mæta til dóms
6. Gjaldtaka af hverju útfluttu hrossi - gjald sem rennur í Stofnverndarsjóð
7. Námskeið fyrir nýja dómara - kröfur til menntunar
8. Önnur mál

Formaður Fagráðs setur fundinn.

1. Stofnverndarsjóður

Til úthlutunar úr stofnverndarsjóði að þessu sinni reyndust vera 1.600.000,- krónur. Eftirfarandi umsóknir höfðu borist í sjóðinn og afgreiðsla þeirra var eftirfarandi:

- a) Þjálfunarlífeðlisfræðirannsóknir á íslenska hestinum – Háskólinn á Hólum - Guðrún Stefánsdóttir – Sótt er um kr. 5.000.000,-
Samþykkt 1.000.000,-
- b) Þýðing og prentun á Knapamerkjabókum – Háskólinn á Hólum – Hlín M. Jóhannesdóttir – Sótt um 6.370.000,-
Hafnað.
- c) Tíðni og orsakir folaldadauða á Íslandi – Sigríður Björnsdóttir – Sótt um 1.500.000,-
Hafnað.
- d) Mæling á Gammaherpesveirumótefnum í blóði folalda frá köstun til tveggja vetra aldurs – Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum – Vilhjálmur Svansson – Sótt um 500.000,-
Hafnað.
- e) Virkni mismunandi méla í munni hestsins – Sigríður Björnsdóttir – Sótt um 900.000,-
Hafnað.

- f) Worldfengur – Skeiðgen með DNA, framþróun við DNA verkefni – Sótt um 2.000.000,-
Samþykkt. 600.000,-
- g) Worldfengur – Skráningarkerfi fyrir kynbótasýningar – Sótt um 1.500.000,-
Hafnað.
- h) Worldfengur – Skráning á línulegum dómum unghrossa – Sótt um 1.200.000,-
Hafnað.

Umræða skapaðist á fundinum um verkefnin og að verðmætt hefði verið að geta styrkt fleiri verkefni að þessu sinni. Það var ekki hægt vegna þess litla fjármagns sem var til úthlutunar. Í framhaldi af þessu var rætt um úthlutunarreglur úr Stofnverndarsjóði sem þarf að fara yfir á árinu og kanna möguleika á því að úthluta myndarlegar úr sjóðnum á hverju ári. Á aðalfundi Félags hrossabænda árið 2013 hafði komið upp umræða um hvort ástæða væri til að leggja til þá breytingu á reglugerð um Stofnverndarsjóðinn að hægt væri tímabundið að úthluta einhverju af höfuðstól til sérstakra verkefna. Þá var það almenn skoðun fagráðsmanna að einboðið væri að gjald það sem tekið er af hverju útfluttu hrossi sem er nú 1.500,- krónur og rennur í Stofnverndarsjóð mætti hækka. Í þeirri umræðu kom fram að aðalfundur Félags hrossabænda hefði fyrir nokkrum árum samþykkt að leggja til að gjald þetta hækkaði í 3.000,- krónur. En það hefur ekki náð fram að ganga.

2. Sýningaráætlun

Farið var yfir drög að sýningaráætlun ársins. Sýningaráætlun verður birt innan skamms þegar búið verður að hafa samband við alla hlutaðeigandi en unnið er að henni innan RML. Í ár verður Fjórðungsmót á Austurlandi og einnig verða Heimsleikar, að þessu sinni í Herning í Danmörku.

3. Aðalfundur Félags hrossabænda 2014.

Aðalfundur Félags hrossabænda var haldinn 7. nóvember á Hótel Sögu. Eftirfarandi tillögur sem samþykktar voru á fundinum hafði stjórn félagsins sent til fagráðs til umfjöllunar og afgreiðslu:

- a) Aðalfundur FHB haldinn á Hótel Sögu 7. nóvember 2014 krefst þess að staða ábyrgðarmanns hrossaræktarsviðs (hrossaræktarráðunautur) verði fest í sessi og til hennar ráðinn einstaklingur sem sérþekkingu á hrossarækt.

Greinargerð: Afar mikilvægt er að þessi staða sé tryggð í sessi og til hennar veljist einstaklingur sem er leiðtogi þeirra sem starfa við dómstörf, sem og geti verið í forystu hlutverki er varðar ræktun íslenska hestsins á heimsvísu.

Nú hefur verið ráðið í þessa stöðu.

- b) Aðalfundur FHB haldinn á Hótel Sögu 7. nóvember 2014 leggur til að leyfileg hófastærð kynbótahrossa í dómi verði minnkuð um ½ cm og munur milli fram- og afturhófa verði allt að 1.5 cm.

Greinargerð: Með þessum breytingum minnkar álag á fætur auk þess sem hófsöfnun hefur áhrifa á jafnvægi hestsins og torveldar mat á eðlisgæðum gangtegunda.

Fagráð er sammála þessari tillögu. FEIF hefur, að undanfarinni rannsókn á hófalengdum og áhrifum þeirra á álag á fætur hestsins, lagt drög að reglubreytingum bæði í kynbótadómum og keppni sem eru samhljóða þessari tillögu aðalfundar Félags hrossabænda.

- c) Aðalfundur FHB haldinn á Hótel Sögu 7. nóvember 2014 leggur til að samanlögð þyngd hófhlífa og legghlífa verði leyfð allt að 160 gr. en þó aldrei meiri en 120 gr. á hóf. Fundurinn beinir því einnig til fagráðs að auka rannsóknir á hlífðarbúnaði til að vernda hrossin betur.

Greinargerð: Með þessu stórminnka líkur á ágripi á legg. Ekki er talið að vigt ofan við kjúku hafi áhrif á fótaburð þannig að einungis er um hlífðar aðgerð að ræða.

Flestir fagráðsmenn eru ekki sammála tillögunni að leyfa aukna þyngd hlífðarbúnaðar en er sammála því að auka rannsóknir á hlífðarbúnaði og er Þorvaldi falið að kanna málið. Ástæðan fyrir því að ekki er æskilegt að auka þyngd hlífðarbúnaðar er eftirfarandi: Stefnan með ræktun hestsins er að rækta gæða ganghest sem allir geta haft ánægju af og í kynbótadómum er markmiðið að leggja mat á eðlisgæði hrossanna. Aukin þyngd á fætur hefur m.a. áhrif á takt á gangtegundum og er því andstæð þessu markmiði. Einnig er stefnan að rækta hest sem hægt er að krefja um full afköst án þess að hætta sé á ágripum en ágrip hafa ekki bara í för með sé hættu á meiðslum þar sem þau hafa einnig neikvæð áhrif á rými og ganglag hestsins. Það skýtur því skökku við að leyfa sífellt meiri hlífðarbúnað í því augnamiði að geta krafið hross sem hætt er við ágripum um meiri afköst í von um hærri einkunn, þegar réttar væri að gera minni kröfur til þeirra. Það skekkir samanburð við hross sem geta sambærilega hluti án hættu á ágripum og sem er hin æskilega hestgerð. Einnig skekkir það samanburð við hross sem hafa verið dæmd á síðastliðnum árum að fara nú að leyfa aukna þyngd á fætur hestsins.

- d) Aðalfundur FHB haldinn á Hótel Sögu 7. nóvember 2014 samþykkir að á komandi sumri verði gerð krafa um að búið sé að taka DNA sýni úr öllum hryssum sem koma til dóms.

Fagráð er sammála tillögunni.

4. DNA greiningar hryssna sem mæta til kynbótadóms

Gerð verður krafa um að búið verði að taka DNA sýni úr hryssum sem mæta til dóms frá og með vori 2015. Í fyrstu verður einungis gerð krafa um að búið sé að taka lífsýnið en ekki að greining hafi farið fram.

5. Námskeið fyrir nýja kynbótadómara – kröfur til menntunar.

Í lok mars á þessu ári verður FEIF námskeið fyrir nýja kynbótadómara. Aðildarlönd FEIF geta sent sín dómaraefni á þetta námskeið og er hugmyndin að Ísland sendi 3-4 dómaraefni á þetta námskeið en talin er þörf á þessum fjölda nýrra dómara til að tryggja að greiðlega gangi að manna allar dómnefndir í ár.

Hugmyndin er að senda út auglýsingu og beina því til áhugasamra að mæta á námskeið sem haldið verður með góðum fyrirvara og efstu nemendur af þessu námskeiði verður boðið að taka þátt í FEIF námskeiðinu. Þeir sem mega mæta á þetta námskeið eru þeir sem eru með framhaldsmenntun í búfjárfræðum og hafa staðist sérstakt hæfnispróf Bændasamtaka Íslands.

6. Önnur mál.

- a) Rætt um mætingu til dóms, hvað hægt sé að gera til að auka þátttöku hrossa til dóms.
- b) Rætt um Gæðastýringu í hrossarækt – framtíð þess.
- c) Rætt um umgjörð kynbótasýninga, mat á vilja og geðslagi og fleiri eiginleikum. Fyrir liggur að það þurfi að taka dómkvarðann til endurskoðunar með tilliti til nánari skilgreininga á eiginleikum og fleira og mun umgjörð og framkvæmd kynbótasýninga falla undir þá vinnu.

Fleira var ekki tekið fyrir.

Fundi slitið kl. 14:00

Við þennann: Þorvaldur Kristjánsson